

ЯМДЕ ЛИЙ

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

0+

Кече ырыкта – шошо лишемеш

Күшнө кече, шыргыжалын,
«Шошымак кондем» манеш.
Телынат ош мамык лумжо
Эркын-эркын шулалеш.

Ийсүсшат оралтыла гыч
Онгыр гае кечалеш.
Коремат изин-изинак
Тайыл вүд дене темеш.

Кайык-влак, рүжген,
түшка ден
Шокшо вел гыч пеш
вашкат.
Сылне мурым муралталын,
Шке пыжашыштым оптат.

Йоратем мый шошо жапым,
Ужаргалше пүртүсем.
Пушенге-влак чиен шогалыт
Ужар түсан вургемлам.

Карина ЗОСИМОВА,
1-ше номеран Морко школ.

Шошо толмым кузе палаш лиеш?
Пүртүсым эскеренрак ончалыда гын,
ужыда: лышташнер печкештеш, түрво-
лак гыч вүд йога, корнышто лум шула,
а кече, теле гоч переген ашныме вий-
жым погалтен, ой кузе ырыкта! Теве
Карина шке возымо почеламутыштыжо
шошо лишеммым пеш сайын почын пуэн.

А калык пале мом ойла? Теве иктыже:
«Овда кычкыра – шошо лишемеш». Уй, могай
шучко! Овдаже кызытат ила мо? Уке вет,
тугеже тиде

Калык
ой почеш,
энер ий йымалне
26 арня шинчы-
меке, шошо
толеш.

калык палым тоштемшылан шотлы-
ман. Лудшына-влак, кудывечыш але
уремыш лектын, сайынрак ончалза:
шошо толмым эше мо шижтара?
Огыда уж? **Йошкар-Оласе Бауман**
лицейыште тунемше Настя
Бахтинан сүретше тыланда писын
вашмутым муаш полша: пырыс-влак, шокшо
пөрт гыч лектын, печывуйыш күзен шинчыт
гын, тугеже **Марий** кундемшыкына шошо
лишемеш!

Л.СЕМЕНОВА.

Эн ойыртемалтше серыш

Толмыжым вучем

Мыйын йолташ йдырем – **Настя**.
Тудо Санкт-Петербургышто ила.
Кенез каникуллан мемнан алышке канаш
толеш. Ме **Настя** дене уремыште түрлө
модыш дене модына. Мый тудым марла
ойлаш тунуктем. Шукко **марий** мутым ынде
пала. **Настям** алышке уло кумылем дене
вучем.

Виктория РОМАЧОВА.

Параньга, Матародо.

Идалык тунгалтыш гыч **Марий**
Элыште 146 пожар лийын. Тулеш
шым ег йулен колен, нунын коклаш-
те – кок йоча.

ТУЛ ЫЛЫЖМЕ ДЕЧ ШЕКЛАНЫЗА!

Ача-ава-влак, сур-
тыштыда электро-
воштырым тергыза!

Лектын кайымыда годым
тулым йорташ ида мондо!

Кажне еш шергакан

Авторын фотожо.

10 мартыште Йошкар-Оласе Самырык-влакын полатыштышт «Сильному роду нет переводу!» республикысе конкурс эртен.

Коло визымше гана! Конкурс ий гыч ийыш кугемеш, тений 18 еш ушнен. Погынышо-влакым Марий Онъыжа Э.В.Александров, «Эрвий» йоча да самырык-влакын ушемштын председателъже М.М.Маланова саламленит. Полатын икымше пачашыштыже тагасыше-влак еш архивыштым (номинацийжат тыгак маналтын) веранденит. Вес кок номинацийже: «Еш реликвий» да «Тукумемын кугешныме енге». Кажнымым ончалат, йоча-влакын каласкалымыштым колыштат – Марий кундемнам чапландарыше шуко ег нерген пален налат. Ий гыч ийыш погымо экспонат-влак изи тоштерым ушештарат.

Снимкыште: Виктория ден Дима Максимовмытым (Шернур, Марисола) М.Маланова саламла.

Сенгыше-влак:

1-ше вер – Егоровмыт еш (Козьмодемьянск оласе «Дарование» школ-интернат),

2-шо вер – Семеновмыт еш (Йошкар-Ола, 14-ше номеран гимназий),

3-шо вер – Домрачевмыт еш (У Торъял, Элембай).

Йошкар-Оласе «Инфосфера» компьютер школын тунемшыже-влак Даниил Цивин ден Саша Кулалаев Москваште 10-11 мартыште эртыше «РобоФест» фестивалыште конструктор гыч погымо ГЭС модельышт дене сенгышыш лектынит. Рвезе-влакын вуйлатышышт – Снежана Королева.

Сенгымаш

Ачам ден коктын кок кормушкым ямдылышна.

Мый У Торъял йоча творчестве портыш экологий кружокыш коштам. Тудым С.Ф.Яценко вуйлата. Мыланна кайык-влаклан кормушкым ышташ пашам пуышт. Ынде мый кажне кечын изи йолташем-влаклан кочкышым оптем.

Анна ЕРОСЛАНОВА.

Историйым шергалына

1915 ий 22 мартыште руш войска ятыр жап кредалме деч вара Австрийысе Перемышль орым сенген налын. Тунам Перемышль эн кугу да эн виан орлан шотлалтын. Икымше тунямбал сар годым ты ор верч кредалмаш эн кугу лийын.

Кодшо арняште Марий Элыште ОРВИ дене 4345 ег черланен.

15 мартыште Марий филармоний «Марипарк» сем да куштымашан спектаклым икымше гана сценыш луктын. 25 мартыште уэш ончен кертыда.

Мут гыч мут лектеш, муралтет гын, шинчавид лектеш.

30 мартыште «Пеледше тукум» усталык конкурс лиеш. Лекше йодышым mari-centr@mail.ru эл.адрес дене рашемдыман.

Тлушто: нур покшелне нылле ик пире урмыжеш.

Китайыште шошын толмыжо У ийым пайремлыме дене келшен толеш.

Эрла Йошкар-Олаште «Этнокухньо» фестиваль почылтеш, кок тылзе шуйна. Толшо-влак 11 турло калык дене палыме лийын, кочкышыштым авызлен кертыт.

Еш - ылыш кече

Шернур районсо Корембал ял Кукнур села воктене верланен. Йырым-йыр сылне, кумылым савырыше пүртүс. Тыгай мотор вершөрыштө Войкинмыт еш ила. Кугу сурт, пөрт воктенысе кумда сад-пакча, вўта тич суртвольык да сурткайык - чылажат сай. Но Александр Максимович ден Надежда Матвеевна ешыштым шоныдымын-вучыдымын кугу ойго авалтен.

– Эргым икана тыге ойлен ыле: «Авай, айда изи ўдырым ашнаш налына. Акам олаште тунемеш, мыят вашке каем. Ачам кугу олашке пашашке кудалыштеш. Тунам вара шкетын кодат мо?» Шукат ыш эрте – эргына уке лие. Илышна чот вашталте, – чон йөсыжым шылтыде каласкала Надежда Матвеевна.

– Идалык эртымеке, эргымын шомакшым шарналтен, йочам ашнаш нална.

Йоча - пиал да ўшан

2015
ийыште «Лучшая замещающая семья» конкурсышто кумшо верым налыныт.

Тыге нуно 8 ияш Илья Ц.-ын ача-аважым алмаштеныт. Рвезе изинек технике деке шўмангын кушкын: 10 ияшак, ачаж воктек шинчын, машинам виктараш тунемын. Суртоза уке годым Илья пөръен пашалан вуйын шоген. Спортлан шўман, сенымашыжат шуко. Кызыт Илья 16 ияш, Йошкар-Оласе радиомеханический техникумышто автомеханиклан тунемеш. «Ильюшат шкетын йокрокланен, витне. Икмыняр жап гыч шольым йодаш тўнгале», – шарналта ава. Войкинмыт 5 ияш Артур ден 4 ияш Антон С.-мытым, нуно изяк-шоляк улыт, ашнаш налыныт. Кызыт Илья нунылан кугурак изашт гай.

– Эрге-влакым ашнаш налмаште шкенан Марина ўдырна чот полшен, чыла шотыштат поддеживатлен, – оила Надежда. – Женя уныкана рвезе-влаклан пеш йывырта. Унала толмекышт, эре пырля улыт: модыт, воштылыт. Нуным ончен, чон чотак куана. Вет ешын негызше – йоча. А келшен илимаш эн шергакан, шонем.

Антон Кукнур школын 2-шо классыштыже шинчымашым пога. Туныктышыжо – Т.А.Конакова, ача-авалан кеч-кунамат кўлешан да шергакан кангашым пуышо опытан психолог. Поро кумулан, шыма койыш-шоктышан Антон ача-авалан вийкуатым ешара, шўм-чоныштым вўчка, ўшаным пуа. Изи рвезе чылажланат эше тунемеш веле, но кеч-момат лийжак манын ышта.

Артур 4-ше классыште тыршен тунемеш. Туныктышыжо – Ирина Леонидовна Михайлова. Рвезе шахмат кружокыш, футбол секцийыш коштеш, тудлан пугыч пўчкедаш, руаш гыч ненчаш пеш келша. Чыла пален налаш тыршыше, чот активный рвезе туныктышо-влаклан коклан нелылыкымат луктеш: Артурын кажне йодышыжлан вашмутым пуэн шуктыман.

Порылык - ылыш негыз

– Йоча-влакым йөратен моштет гын, нуным ончаш йөсыжак огыл, – оила Н.М.Войкина. – Нунылан мыняр чон шокшетым пуэт, тунар пагалымашым, йөратымашым налат. «Йоча кумыл шыште гай» манме ой арамлан огыл калыкыште ила. Ом шылте, лийын неле жапат. Но йочан нимогай титакше уке. Тыгай ылыш корным ме, кугыен-влак, паленак ойырен налына. Чыла неле-йөсым, куаным иктеш лончылен, умылен радамлыман. Мемнан ешыште

ача – авторитет.

Тудо порылыкым,

чоткы-

дылыкым, пагалымашым

ончыл верыш шындаш

туныкта. Тыгай

койыш-шоктыш

ылышыште эн тўнг.

Л.ГРИГОРЬЕВА

ямдылен.

Фото-влакым

еш архив гыч

налме.

Икоян

еш тўрлө кон-

курсшко ушна.

Психологий да педа-

гогике, медицине да

социальный

полышым

пуышо «Детство» рўдерысе

«Дарёна» клубын енге

улыт. «Ашнаш налше еш-

влакын «Мария» ассоциа-

цийышт» мер ушемын ик эн

чолга ешыжлан шотлалтыт.

Совымат пералтышна

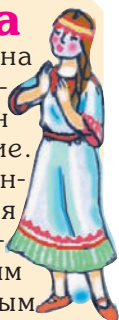
Купсола школыштына «Поэт Н.С.Мухинын корныж дене» кружокнан черетан занятийже лие. Вуйлатыше Лев Александрович Сошин дене пырля «Теле» лўман почеламутлан рифмым да ритмым кычална: ик корныжым туныктышына воза, весыжым ме шонена. Кўн эн сай келшен тольо – мокталтыш.

Почеламутым, шотаным, лудаш веле куштылго улмаш, а шке возаш... Вуйыштем шонымаш пўрдеш: А.С.Пушкинын вуйгонгыраже почеламут дене шочмыж годымак темше лийын мо?

Толашен-шонкален, 20 строкан почеламутым шонен кертна. Мыланнаже келшыш, совымат пералтышна. Кузе от кугешне, вет тиде мемнан уш гыч лекше мут-влак поэтический произведенийыш чумыргеныт.

Валерия ПЕТРОВСКАЯ.

Морко район.

Урок деч вара

Урок деч вара тўрлў кружок-влак пашам ыштат. Сўретлаш йўратыше-влакын кружокышт «Юзо карандаш» маналтеш. Тудым Валентина Юрьевна Александрова вўда. Шахмат дене модаш кумылан-влакым Валентина Анатольевна Яковлева шке йырже чумыра. 3-шо классыште тунемше-влак Олимпиада Алексеевна Васильеван вуйлатыме «Сескем» кружокышкыжо коштыт.

Эдита АЛЕКСАНДРОВА.

Морко, Арын.

Курмызак Колюш Куршамбак кудалын. Кудышто кок кугу киярым, калачым, клендырым, кум кешырым кочкын. Кастене Колюш колым кучаш каен. Кудышкыжо коло колым конден. Колюшын кокаже кол когылым кўжштын. Кастене, кол когылым кочмек, Корамас кочаже Колюшлан книгаг куанен кучыктен. Каткован «Кечшудо» книгаже келшен, кумылым кўзыктен, Колюш куанен кушталтен колтен. Колюш кажне кечын кидышкыже книгаг кучен, книга койышешыже келге кышам коден.

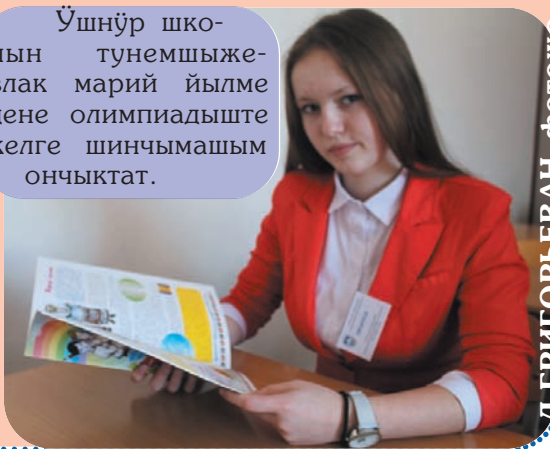
Виолетта МАТВЕЕВА.

Волжский, Пўтъял.

Шочмо йылмым акле!

– Кажне ен шочмо йылмыжым палышаш, – оила Советский район Ёшнўр школышто 9-ше классыште тунемше Александра Морозова (снимкыште). – Школыштына марий йылмылан, марий тўвыралан кугу тўткылык ойыралтеш. Марий йылмым туныктышо З.А.Волкова «Марий мутвундо» кружокым вўда. Л.Н.Беляева марла сылнын кушташ, А.В.Васильева сценыште шкем чаткан кучаш, марла яндарын мутланаш туныктат. Йоча-влак спектакльым шындат.

Ёшнўр школын тунемшыже-влак марий йылме дене олимпиадыште келге шинчымашым ончыктат.

А.ГРИГОРЬЕВАН ФОТОЖ

Кундемнам моктена

Морко район Энерсола тўн школ да Марий Эл Республикысе писатель ушем писатель-баснописец Мирон Чойнын (Большаковын) 100 ияш лўмгечыжлан пўлеклалтше «Край мой марийский» сўрет конкурсым увертареныт.

Писательнын произведенийлаже почеш Марий Элын пўртўсшым, ойыртегалтше верлажым, янлык-влакым, шочмо ялым сўретлыман.

Сенгыше-влаклан дипломым, а участник-влаклан сертификатым кучыктат.

Йодышым тыгай номер дене рашемдаш лиеш: 89379346020 – Анисимова Н.В., 89278760895 – Бутенина М.А.

Конкурс

Кугыт – А3. Кеч-могай технике дене (гуашь, акварель, карандаш, пастель да т.м) пайдаланаш лиеш. Тунемшын да вуйлатышын лўмыштым, школым, классым, сылнымутан произведенийым ончыктыман.

Конкурс
кок тўшка
коклаште эртаралтеш:
- 1-4-ше класс;
- 5-9-ше класс.

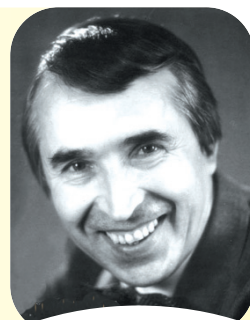
Конкурс 1
апрель марте шуйна.
Иктешлымашым 9
апрельыште ыштат.

Паша-влак ончерым школын сайтыштыже <http://edu.mari.ru/mou-morki/sh21/default.aspx> верандат.

Руш поэт Корней Чуковскийн «Тараканнице», «Айболит», «Муха-цокотуха», «Крокодил» да моло йомакше-влакым ик тукум веле огыл лудын кушкын. А «Мойдодыр» книгаже савыкталтмылан тений 95 ий темын. Марий йоча-влак ты йомакым шочмо йылмышт дене лудын кертыт. Российын сулло да Марий Эл Республикын калык артистше, калык писательже В.М.Режев-Горохов тудым марланген, 2004 ийыште «Рожлиймешмуш» книгаг савыктен.

икмыняр сылнымутшым кусаренда вет?

– «Рожлиймешмуш» деч вара 2007 ийыште кум книгаг савыктен луктынам: «Айкоршта», «Карме-Вызвызкарме», «Кугутаракан». Ик книгаг оксала ужалалтын огыл, чыла йоча-влак лан пӧлекленам.

В.М.Режев-

Горохов: «Ямде лий» газетым 85 ияш лӱмгечыж дене шокшын саламлем. Кужу ўмыран лий, марла йоча газет. Сенгымашым тыланем.

Марий поэт, писатель-влак йоча-шамычлан сай деч сай, мотор деч мотор произведений-лам шукурак возышт».

Сай пашан ўмыржӧ кужу

– Василий Михайлович, молан лач Корней Чуковскийн сылнымутшым кусараш кумылангында?

– Йоча-шамычлан келшыше, кумылым савырыше, Корней Чуковский семын кўкшӧ сылнымутан произведенийым возышо-влак тунам марий поэт, писатель-влак коклаште лийын огытыл. Сандене мый чылт марлаш кусараш кумылангынам. Вет йоча шочмо йылме дене возымым лудын, утларак чын умыла, ушышкыжо пышта, шарнен кодеш.

– Книгаг сӧрастараш йоча-влакын сўретыштым кучылтында.

– Йошкар-Оласе 1-ше номеран йоча художественный школышто тунемше-влак «Мойдодыр» йомак почеш пеш сылне сўретлам кельштареныт. Нуным книгагште ужаш лиш.

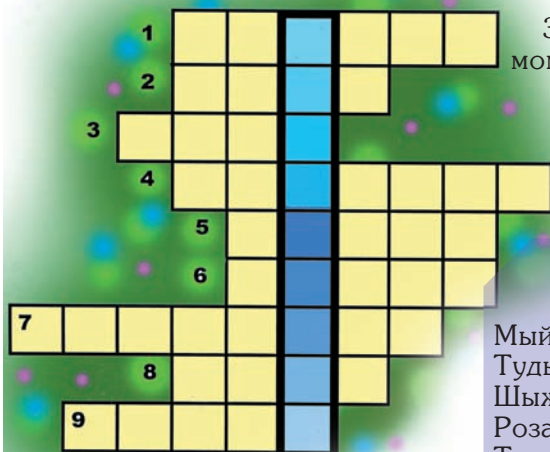
– Тылеч вара Те К.Чуковскийн эше

– Ятыр ий эртенгынат, Чуковскийн произведений ий же - влакым йоча-влак кызытат куанен лудыт.

– Сай пашан ўмыржӧ мучашдыме. Тудым калык эре палаш, лудаш тўналеш. Тиде тыгак лийшаш. Вет Чуковскийн возымо йылмыжак могай ныжыл, ойыртегалтше, тўрлӧ онгай савыртышан. Кеч-могай сылнымутшо ик шўлыш дене лудалтеш. Адакшым автор йоча психологийым пеш сайын пален. Кажне произведенийже йоча илыш дене кылдалтше, ушан ой-кагаш дене пойдаралтше.

Л.ГРИГОРЬЕВА мутланен.

И.Одарын ойлымашыже почеш кроссворд

- 3.И.Одарын вес псевдонимже.
- 4.Арнясе кече.
- 5.Ондрий мом йомдарен?
- 6.Имне.
- 7.Йоча-влакын модмо модыш кузе маналтеш?
- 8.Сўаныште Миклайын рольжо.
- 9.Ондрин рольжо.

Чыла чын вашештеда гын, кўшыч ўлыкӧ И.Одарын произведенийжым пален налыда.

Настя МИХАЙЛОВА, 5-ше класс. Волжский, Кугу Корамас.

21 март – Поэзийын тїжнямбал кечыже

Пўртўсым эскерем

Мый пўртўсым йӧратем, Тудым эскераш тыршем. Шыже лышташлам поген, Розам нунын гыч ыштем. Теле шуэш – лум лумеш, У ий мемнан дек толеш. Шошо йолжо ден тошка – У лышташым пӧлекла. Кенез, ончал, шыргыжеш – Йўштылаш мемнам ўжеш.

Дарья ОРЕХОВА.
Оршанке, Кугунур.

Синквейн

Шошо
Шокшо, чевер.
Толеш, куандара, модыкта.
Чевер шошо толын шуо.
Пагыт.

Никита НИКОЛАЕВ.
Морко, Эгерсола.

Юнкор кружок

Ик кружокыш мый коштам.
Палынет, могай лўман?
Тушто меже чыланат
Почеламутым «чонена».
Возена да возена,
Вара тўшкан лудына.
Умылышыч, могай лўман?
«Юнкор» кружокыш мый коштам!

Таня СИДОРОВА.
Советский, Кукмарий.

Валерия Тапуева **(снимкыште)** Пошкырт кундем Янаул район Байгуза школын 11-ше классыштыже тунемеш. Марий йылме дене шинчымашыжым олимпиадыште кумшо гана терген. Туныктышыжо – Жанна Павловна Андарьянова. Шочмо кундемыште сенгышыш лекмеке, Йошкар-Олаште эртыше регион-влак кокласе тангасымашке ушнен. Кок ий почела 2-шо, а тений 3-шо верыш лектын. «Марий Элышке куанен толам. Тыште илыше еҥ-влакын марла яндарын мутланымаштым чон канен колыштам, – оила Валерия. – Школым тунем пытарымеке, кўшыл шинчымашым налаш Марий Элышке толаш шонем».

19 мартыште писатель В.Б.ИСЕЧЕКОВЫЧ (1935-1988) шочмыжлан 83 ий темеш. Удмурт кундем Каракулинский район Шопкер ял гыч. Ятыр ий «Ямде лий» газет редакцийыште ыштен. Туныктышынам эре порын шар-

Патыр лийышт!

Татарстан кундем Агрыз районысо Буймо йочасад ятыр ий «Патыр» программе почеш пашам ышта. Йоча-влак, эрдене йочасадышке толмеке, зарядкым ыштат: изирак ийготан-влак спортзалыште, а кугурак-влак уремыш лектыт. Эн ондак нуно кок йырым куржталын савырнат. Вара яндар южышто физзарядкым ыштат. Тыгай паша идалык мучко кажне кечын шукталтеш. Кечывалым уремыш лекмышт деч ончыч висвис, чеснок вўд дене логарыштым шўалтат. Тўнӧ пўртўсым эскерат, тўрлӧ модыш дене модыт. Кенжежым, экскурсий дене коштыштыла, эмлык шудым погат. Урем гыч пурымекышт, фиточайым йўят. Малаш вочмо деч ончыч йолыштым йўштӧ вўд дене шўалтат. Кынелмекышт, йолгопаштлан гимнастикым ыштат. Йочасад пашаеҥ-влак лўмынак коврик-влакым пидыныт. Йоча-влаклан пеш келша, а тўнжӧ – тазалыкышт пенгыдемеш. Районышто Буймо йочасадыште черланен кечым кодымаш эн шагал.

К.Г.ШАМЕЕВА,
йочасад вуйлатыше.

Мый 1-ше классыште тунемам. Шукерте огыл «Шочмо йылме гоч уло тўня почылтеш» районысо фестивалыште мастар улмемым тергышым. Шочмо вер нерген сўретым ыштышым, тушто пӧртнам ончыктышым. Шке шонымо «Авай» почеламутым йонгалтарышым да икымше верым сенен налым.

Инга ИШИМОВА.
Татарстан кундем, Агрыз, Пелемеш тўнгалтыш школ-йочасад.

Козай памаш

Легенде

Эн ожно Козай лўман павай илен. Икана тудо чодырам ончаш каен. Кенета келге коремыш миен лектын. Корем покшек шуынат, йолжылан ночкын чучын. Лап лийын, мландыш кидшым пыштен, ночкым шижын. Пелен коштыктым колымыж дене кўнчалтен ончен – вўд шыжалт лектын. Павай пеш куанен, угыч кўнчаш тўналын, а вўд эшеат талышнен лектын.

Козай павай тидын дене серлаген огыл. Уэш толын – йырже пурам ыштен, пура ўмбалам лўмжым серен коден. Тидеч вара Козай памаш манаш тўналыныт. Тудо кызытат уло, кукшо ий жапыштат вўдшӧ пытен огыл. Жап шуко эртен гынат, Козай павайын поро пашаже калык коклаште ила.

Юрий ИГНАЕВ.

Пошкырт, Мишкан, Ардаш.

Синоним радамьште уло шомакым му

- А) вершӧр, ял, кундем, эл
- Б) сылне, мотор, сӧрал, ошалге
- В) икшыве, ньога, рвезе, йоча
- Г) шагал, изиш, лыҥ
- Е) серыш, телеграмме, язу, письма.

Л.А.МАКАРОВА.

Одо кундем, Алнаш район,
Одо школ.

Чеверын, ош теле!

Теле шенгелан кодо. Шошо мемнам шке кечыйолжо дене куандараш вашка. Шижда, кузе шинчам йымыктара. А редакцийн «портфельштыже» теле нерген возымо серыш-влак ятырак кият. Мом ышташ? Тўн редактор нуным обзорыш чумыраш темлыш, а мый тўчен ончышым. Айста пырля шергалына.

Морко район Коркатово лицейын 3-шо «Б» классыштыже тунемше **Александр Николаев** теле толмо нерген тыге воза: «Эрдене кынелыым, окнашке ончалыым – тўнў ошо-ошо. Лум лумын. Куанышым. Изам дене уремыш лекна, лумын кучен ончышна». **Анастасия Гаврилова** телым ончыкташ онгай предложений-влакым кучылтеш:

Кужэгер район Шорсолагыч **Юлия Иванова** телын сўраллыкшым ончыкташ «ош (ошо)» мутым моштен кучылтеш: «ош мамык порсын мландымбалне кия», «ош тувырым чиеныт пушенте-влак», «ош лумкувам чумыртат».

«пушенте-влак ош ужгам чиен шогалыч», «кў кузе мошта, туге лум дене кредалеш», «пўрткайык-влак ням-нямым кычалыт».

Йошкар-Оласе 10-шо номеран «Шўдыр» йочасадыште почеламутым лудмо «Икымше лумпырче» конкурс эртыме нерген **С.Н.Шепелева** ден **З.Е.Щербакова** возен колтеныт.

Обзорым возен пытарышым, но кидышкем **Ульяна Дубровинан** (Медведево, Руэм) сўретше перныш: ош лум дене петырналтше кож укш. Пеш мотор. Тиде сўретым мый пырдыжыш сакалтем.

Христина АЛЕКСАНДРОВА.

Тидым палаш онгай

Мороженныйым Москваште 80 ий ончыч лукташ тўналыныт. Пломбир эн шерге лийын, 48 ырым шоген. Калык вафле стаканан мороженныйым эн хот йората.

«Кугу Какшан» заповедникыште 700 наре кушкыл шочеш. Йоча-влак, тиде кушкылым палыза.

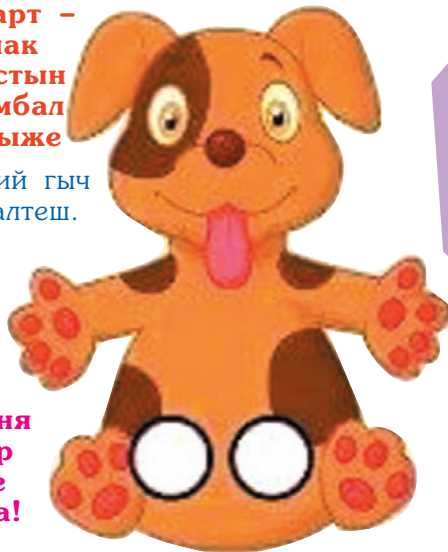
14 мартыште «Кугу Какшан» кугыжаныш пўртўс заповедниклан 25 ий темын. Лўмгече вашеш «**Мир заповедной природы**» йоча сўрет конкурсым увертарен. Йочасадыш коштшо-влак «**Медвежонок – символ заповедника**» усталык паша конкурссыш ушнен кертыт.

Конкурс

21 март – Курчак артистын тўнямбал кечыже

2003 ий гыч палемдалтеш.

Парня театр дене модса!

– Авай, таче мый поро пашам ыштенам.
– Молодец. А могайым?
– Пошкудо Миклай кугызай автобусыш вараш колеш ыле. Мый пийла та-а-ак опталтышым – кугызай самырык енла куржын колтыш!

Сўретым пўчкын лукса. Парнялан кок рожым келыштарыза (**сўретым ончо**).

Тау, Миша чўчў

Ик кечын урок деч вара класс дене Мустай ялысе курыкыш мунчалташ мийышна. Курыкым Михаил Витальевич Байков келыштарен. Ала яра жапыштыже ыштен, ала лўмынак калыклан тыгай пўлекым ямдылен? Тау тылат, Миша чўчў, поро пашатлан! Меат классыштына порылык нерген эре мутланена. Туныктышынат поро пашам ышташ, поро койыш-шоктышан лияш туныкта.

Айвика МУСТАЕВА, Екатерина ИБРАЕВА, 3-шо класс. Шернур, Мустай.

КОНКУРС!

Юлия АНИСИМОВА.
Морко, Кортатово.

«Ончалза, могай мастар!»

Мыланем повар профес- сий келша. Школышто мылан- на Раисия Степановна пеш тамле шүрым шолтен пукша. Мыят йөрәтен кочкам. Мөнгыштө ятыр гына шүрым шолтенем. Шкемын да Венера шүжаремын шочмо кечылан салатымат ыштенем. Мый повар лияш шонем.

Валерия КИРИЛЛОВА.

Морко, Шүргыял.

Шере салат

Бананым, олмам, мандариным, кивим 1-2 гыч налаш, пүчкедаш да мотор атыш опталаш.

3-4 кочмо совла

грек пүкшым тыгыдемден пыш- таш. Йогурт дене вараш – салат ямде.

Физкультминутко

Кече кўшнө шыргыжеш,
Пыл коклаш йымен йомеш.
Икыт, кокыт, кумыт, нылыт –
Пыл шаланыш шотлымек.
Визыт, кудыт, шым, кандаш –
Кидна тўгалеш модаш.
Меже кайык лийынна,
Пыл коклаш чонештена.

Н.ИЛЬИНА.
Волжский, Карай.

*Йоча дене
йоча лийман.*

Родион НЕБОГАТИКОВ.
У Торъял, Токтарсола.

✓ А.С.Ятманов – тиде ...

✓ 1931 ийыште «...» журналыште 1-ше ойлы- машыже печатлалтын.

✓ 1940 ийыште «...» ойлы- маш сборникше савыкталтын.

✓ 1955 ийыште «...» кокымшо книгаже лектын.

В.СМИРНОВ колтен.

Шола гыч пурлашке:

1.Лум йымач лекше икымше пеледыш. 4.Лышташ велме жап.
5.Кунам тудо йүреш, мыланна зонтик күлеш. 6.Тиде пагытыште – У ий каникул.

Кўшыч үлыкө:

2.Тиде пагытыште ме йүштылына, лагерыште але ялыште кова дене канена.
3.Кугу, нарынче ырыкта. 4.Лум шулымо пагыт. 5.Шинчалан огеш кой, а шүргынам чывыштылеш.

Алла СТОЛЯРОВА.

Медведево, Руэм.

Индекс: Марий Элыште, Пошкырт ден Татарстан кундемлаште - П4696. Тираж 1000 экз. Заказ 546. Формат – А-4-8. Директор-тўн редактор Л.В.СЕМЕНОВА.

E-mail: yamde_lii@mari-el.ru, yamde_lii@mail.ru
Сайтын адресше: yamde-lii.pro,
Тел. 8(8362) 45-25-49(факс); 45-22-82.

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК: Марий Эл Республикасые культур, печать да калык-влакын пашашт шотышто министерстве, «Ямде лий» газет» кугыжаныш унитарный казна предприятий.

Газетым редакцийште погымо да верстатлыме, «СТРИНГ» ИПФ ООО-што ямде оригинал-макет гыч савык- тыме. Типографыйн адресше: 424006, Йошкар-Ола, Строитель урем, 95.

Газетым Массовый коммуникаций сферыште да культур наследийым аралы- маште законодательством шуктен шо- гымым эскерыше Федеральный службн Приволжский федеральный округысо управленийыштеже регистрироватлыме. Номер – ПИ №ФС 18-1999, 2005 ий 10 февральыште пуымо.

Газетым Печать да массовый коммуникаций шотышто Федерал агентствын окса полшыж дене лукмо.

0+

Соцсетьюе адрес-влак: ok.ru/yamdelii vk.com/yamde_lii

Авторын да редакцийн шон- машышт түрлө лийын кер- тыт. Серыш-влак мөнгеш огыт колталт.

Ак – кутырен келшыме почеш.

Редакцийн да издателын адресше: 424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый Вийын 70-ше идалькыше урем, 20.